

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๔๕
วันศุกร์ที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญได้มีการพิจารณาร่างบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญเป็น
รายมาตรา ภาค ๒ ผู้นำการเมืองที่ดีและสถาบันการเมือง หมวด ๗ การกระจายอำนาจและการบริหาร
ท้องถิ่น (ต่อเนื่องจากการประชุมคราวที่แล้ว) สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ในเบื้องต้นที่ประชุมคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญพิจารณาทบทวนบทบัญญัติในแต่ละ
ร่างมาตราของหมวด ๗ การกระจายอำนาจและการบริหารท้องถิ่นในภาพรวมเสร็จสิ้นแล้ว โดยส่วนใหญ่
ยังคงหลักการเดิมตามที่บัญญัติไว้ในหมวดว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่นของรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐
คือ ตั้งแต่มาตรา ๒๘๑ ถึง มาตรา ๒๙๐ ซึ่งฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการการยกย่องฯ ได้นำมาปรับปรุงให้
มีความก้าวหน้าขึ้น อาทิ ในร่างมาตราที่บัญญัติถึง “การให้สิทธิประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารของ
ท้องถิ่น” นั้น ได้นำหลักการเดิมของมาตรา ๒๘๗ มาเขียนปรับปรุงให้ก้าวหน้าขึ้น เช่น การเขียนเพิ่มให้
“ประชาชนหรือชุมชน” และ “พลเมืองอาจรวมกันเป็นสมัชชาพลเมืองซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่มาจาก
องค์ประกอบที่หลากหลายจากพลเมืองในท้องถิ่นและมีความเหมาะสมกับภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่” มีสิทธิ
มีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบขององค์กรบริหารท้องถิ่น การเปลี่ยนแปลงเขตการปกครองท้องถิ่น
ตรวจสอบ กำกับการบริหารจัดการขององค์กรบริหารท้องถิ่น และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ซึ่งในเบื้องต้น
ที่ประชุมเห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการการยกย่องฯ เสนอ โดยให้เขียนสาระสำคัญของ
ความเป็นดังนี้

“ประชาชนหรือชุมชนย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรบริหารท้องถิ่น
ในการกำหนดรูปแบบขององค์กรบริหารท้องถิ่น การเปลี่ยนแปลงเขตการปกครองท้องถิ่น การบริหารงานท้องถิ่น
การออกเสียงประชามติระดับท้องถิ่น การตรวจสอบการดำเนินงาน การถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น
คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

องค์กรบริหารท้องถิ่นมีหน้าที่ต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยอย่างน้อยต้อง
เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร รายงานผลการดำเนินงาน และรายงานงบการเงินและสถานการณ์การคลังท้องถิ่นให้
ประชาชนทราบ รวมทั้งต้องจัดให้ประชาชนมีส่วนร่วมตัดสินใจในการดำเนินงานที่มีผลกระทบต่อประชาชน
 ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

เพื่อประโยชน์ในการมีส่วนร่วมของประชาชนตามมาตรานี้ พลเมืองอาจรวมกันเป็นสมัชชาพลเมือง
ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากองค์ประกอบที่หลากหลายจากพลเมืองในท้องถิ่น และมีความเหมาะสมกับ
ภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่ มีภารกิจในการร่วมกับองค์กรบริหารท้องถิ่นในการดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้

องค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ที่มา วาระการดำรงตำแหน่ง ภารกิจของสมัชชาพลเมือง
และการอื่นที่จำเป็น ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ”

ส่วนประเด็น “การบริหารงานบุคคลขององค์กรบริหารท้องถิ่น” ได้นำหลักการเดิมของมาตรา ๒๘๘ มาปรับปรุงให้ก้าวหน้าขึ้นโดยการเขียนเพิ่มให้ชัดเจนว่าบุคลากรของท้องถิ่นมีสถานะเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างส่วนท้องถิ่นสามารถย้ายหรือสับเปลี่ยนสังกัดระหว่างองค์กรบริหารท้องถิ่นรูปแบบต่างกันได้ และปรับให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลขององค์กรบริหารท้องถิ่นทุกรูปแบบร่วมกันเป็นองค์กรเดียว รวมทั้งปรับให้สัดส่วนจำนวนผู้แทนจากหน่วยงานและผู้ทรงคุณวุฒิในองค์กรกลางบริหารงานบุคคลขององค์กรบริหารท้องถิ่นมีจำนวนเท่ากัน ตลอดจนยังเขียนเพิ่มให้มีคณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งข้าราชการส่วนท้องถิ่นโดยระบบคุณธรรมในแต่ละจังหวัดเพื่อป้องกันการแทรกแซง ซึ่งในเบื้องต้นที่ประชุมเห็นชอบให้เขียนสาระสำคัญของความเป็นดังนี้

“การบริหารงานบุคคลขององค์กรบริหารท้องถิ่นต้องเป็นไปตามความเหมาะสมและความจำเป็นขององค์กรบริหารท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ โดยต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) บุคลากรของท้องถิ่นมีสถานะเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างส่วนท้องถิ่น และสามารถย้ายหรือสับเปลี่ยนสังกัดระหว่างองค์กรบริหารท้องถิ่นรูปแบบต่างกันได้

(๒) ให้มีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลขององค์กรบริหารท้องถิ่นทุกรูปแบบ ในระดับชาติและระดับจังหวัด ร่วมกันเป็นองค์กรเดียว และมีองค์ประกอบสี่ฝ่าย ประกอบด้วย ผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนขององค์กรบริหารท้องถิ่น ผู้แทนข้าราชการส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิ มีจำนวนเท่ากัน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ส่วนองค์กรบริหารท้องถิ่นรูปแบบพิเศษอาจมีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลเป็นการเฉพาะได้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๓) ให้มีคณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งข้าราชการส่วนท้องถิ่นโดยระบบคุณธรรมในแต่ละจังหวัด เพื่อคุ้มครองข้าราชการส่วนท้องถิ่นจากการแทรกแซงของผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

นอกจากนี้ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการยกร่างฯ ได้เขียนร่างมาตราเพิ่มขึ้นมาใหม่ซึ่งบัญญัติเกี่ยวกับการให้มี “ประมวลกฎหมายท้องถิ่น” ไว้ในหมวด ๗ การกระจายอำนาจและการบริหารท้องถิ่นด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากต้องการให้มีการจัดทำประมวลกฎหมายท้องถิ่นที่รวมกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานของท้องถิ่นทั้งหมดไว้ในประมวลนี้เพื่อสามารถตรวจสอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้อย่างครอบคลุม ครบถ้วนในคราวเดียว ทั้งนี้ การจัดทำ “ประมวลกฎหมายท้องถิ่น” ดังกล่าวต้องสร้างให้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้น รวมทั้ง เพื่อให้มีหน่วยงานรับผิดชอบการกระจายอำนาจที่เป็นเอกภาพและการดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องสัมฤทธิ์ผล ซึ่งในเบื้องต้นที่ประชุมเห็นชอบให้เขียนความในร่างมาตราที่เพิ่มขึ้นใหม่เป็นดังนี้

“เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้เป็นไปตามหมวดนี้ ให้มีประมวลกฎหมายท้องถิ่น โดยต้องให้มีการกระจายอำนาจที่เพิ่มขึ้น มีหน่วยงานรับผิดชอบการกระจายอำนาจที่เป็นเอกภาพและสามารถดำเนินการให้การกระจายอำนาจนั้นสำเร็จ มีการจัดสรรภาษีและรายได้ระหว่างรัฐกับองค์กรบริหารท้องถิ่นที่เหมาะสมกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารท้องถิ่นแต่ละประเภท และมีระบบตรวจสอบและประเมินผลการกระจายอำนาจ”

นางสาวดวงจิตร์ ก่อเจริญวัฒน์

วิทยาการชำนาญการพิเศษ

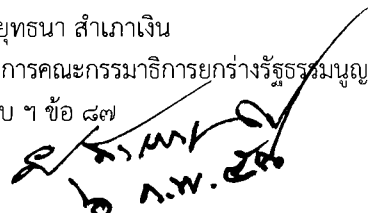
ผู้สรุปผลการประชุม

ว่าที่เรือดริ ยุทธนา สำเภาเงิน

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ

ตามข้อบังคับ ฯ ข้อ ๘๗

ผู้ตรวจทาน

๒๐ พ.ค. ๕๖